

SZERKESZTŐI IRODA:

Balközéputca 21. szám. (Postaépület) hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DIJA:

Vidékre postán, vagy helyben házhoz hordva
Egyszerre 16 frt. Negyedévre 4 frt.
Félévre 8 frt. Egy hónap helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnep napokon.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ES TARSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Balközép-utca 33. szám.

HIRDETESI DIJAK

Egy centimeternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyitottéri cikkek

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A király bevonulásáról.

Kolozsvárra jött a király.

Kolozsvár a nemzeti fejedelmek székvárosa, a magyar államiság menedékhelye a múltban. A király a magyar állam személyesítője a jelenben,

Mikor felséges urunk Kolozsvárra érkezett, a mult a jelennek ölelkezett. A mult fénye a jelenre ragyogott és a jövőbe világított.

A magyar államiság dicső tradíciója melegeit szivünknek a jelenben. A király által personifikált állami lét szakadozott körvonalait mint élő egészét óhajtottuk, sejtettük, szinte láttuk a jövőben. Emlékeink, érzelmünk, reményeink a bevonulás röpke pillanataiban találkoztak. Emlékeink!

A király szeme azon templomra esik, melyben Castaldo Izabella királynőtól elvette Szent István koronáját s elvittte a Habsburgoknak.

Ezután voltak fejedelmek és nem volt koronánk. Volt állami életünk és nem volt uralkodóházunk. Fejedelmi családunk fája gyorsan elhervadt, hol sebes vihar döntötte fel. Vagy nyugalom nem volt, vagy a nyugalom volt nyugtalan a Básták a Heislerek éjszakáján.

A míg Európa nagy nemzeteit apró fajokból megalkották a nemzeti dinasztiaik teremtőn egységes jellegű nemzetet és államot, addig magyar hazánkat idegen államba olvasztani, ősi intézményeiből kioldozni, saját jellegéből kivetkőztetni épen uralkodói kísérletnek meg. A monarchia erős szervezet, a korona szent varázsa, a hatalom súlyos karja és többször éles kardja is rombolta a magyar állam épületeit, míg Európában ugyanazon erő megbámolt és maradóan alkotásokat hívott életre. Hány kis nemzetet használtak fel a nemzeti uralkodóházak alkotásaihoz, a kik csak a történelemben élnek! Mi magyarok, csodák csodája, hogy nem omlottunk szét építő-anyagnak, hanem mint százados vár, állunk tördelt falakkal; de nem porladó alapon.

Meghódítani nem bírtak soha. S mikor az osztrák császár jött, minden sziv azt dobogta, minden ajk azt sutogta: csak letiporva vagyunk.

Ő felsége a koronás király, s Magyarország uralkodója érkezett ma Kolozsvárra. S mi a meghódíthatatlan önként hódolunk, mert hűségünk, ragaszkodásunk a nemzeti trón, a szent korona, s e korona abroncsaiban jelképezett magyar állam előtt borul le. Örömmel hódolunk, mert a nemzet ál-

tal uralkodó, törvény szerint kormányzó, alkotmányunkban élő király előtt hajtjuk meg felemelve hordott fejünket.

Bár merre ment hazánkban a király, lelkesedés, tisztelőt és szeretet fogták körbe. Meggyőződhetett ő felsége, hogy a magyar nemzet bizik királyában és nem alamsznát kér jutalmul, hanem, hogy mint ezerszeres viszhang adja vissza a neki adott jó szót.

Bizalom a magyar nemzet jövőjében, hűségében, erejében a Habsburgoknak most alkotmányos uralkodó házából nemzeti dinasztia fejleszthet ki, mely állami létünknek nem csak hideg fénye, hanem meleg vére leend.

Ha nemzetünk jó tulajdonságai fejlesztetni, rossz sajátosságai lecsiszoltatni, erős izmai gyakoroltatni, törhetetlen szelleme növeltetni, zsenije szárnyaira bocsátatni, fog egy nemzeti szellemű uralkodó ház által, akkor újból nagy lesz Magyarország, hatalmas királya, mint Hunyadnak fia Mátyásnak idejében, kit e város, a nagyságok e termő földje szült.

A Felség mai bevonulása a mult daliás, véres emlékeitől a jövő remény-ségéhez ragadt: Önálló Magyarország a Habsburgok nemzeti dinasztiaja alatt.

Mikor ez bekövetkezik, két örök-kevalóság egyszerre érkezik meg: nemzetünk léte és uralkodóházunk hatalma.

Ugron Gábor.

Politikai hír.

A király ő Felsége f. hó 25-én reggel Bpestre érkezik. Ugyanaznap ott közös miniszteri értekezlet lesz. — 26-án ő Felsége a Főth melletti nagy honvédlövassági hadgyakorlatokra megy. — 27-én és 28-án a közös miniszteri értekezletek tovább folytattnak Budapesten. — 29-én az országgyűlés ünnepélyes megnyitása megy végbe. Október 1-én ő Felsége 14 napra Bécsbe szándékozik utazni.

A király Kolozsvárt.

— Első nap — septe. 22.

A bevonulás előtt.

Már délután két óráját nagy tömegben özlött ki a közönség a lehető ünnepek ruhában s a folytonos eső dacára perezenként növekedett a tribünkhöz sietők száma. Az egyetemi ifjuság nemzeti színű karszalaggal és kék vörös mellőssokkal, mint rendfenntartók és kordonkézők mindnyájan fekete salon öltözetbe délután fél 3 órakor vonultak állomásaikra, úgy szintén a kolozsvári atletikai klub tagjai halványkék-rózsaszín karszalaggal jel-

vénnyel; az egyes tanodák növendékei u. m. az ev. ref. főtanoda gymnasialis osztályainak tagjai a róm. kath. gymnasium növendékei, az unitárius iskola, a kereskedelmi akadémia ifjusága, a polgári iskola növendékei mindnyájan egész tanári kar vezetés alatt testületileg vonult ki élő sorfalat képezve az utcák oldalán.

Az első diadalkapug az önkényes és városi tüzoltók, azontul a nagyhídig a kereskedői ifjak társulatának tagjai jobb oldalt, míg balról az iparos egyeslet tagjai voltak, ezután következtek sorban az előfal képzésében részt vett egyetemi hallgatók, az atletikai clubb tagjai, a kereskedelmi akadémia növendékei, az ev. reformatus főtanoda, unitárius főiskola és theologia akadémia tagjai, a kath. gymnasium növendékei a hídvelei iskola, azután az iparos itjak egyesletének tagjai, végül a földeszek, kik egész a vasuti indóházig húzódtak.

A nagy közönség a kordonokon kívül ment a tribünkhöz, melyek kezdve az első diadalkaputól a vasuti indóházig mindentűt zsúfolásig megteltek. De nemcsak itt, hanem az utcára nyíló házak ablakaiban, a kerítések és kapuk feletti emelvényeken mind kíváncsi és lázas örömben égő arczokat lehetett látni már a délután első óráiban is.

A bandérium tagjai a Jósika palota előtt gyülekeztek össze s onnan vonultak ki délután 4 órakor s közel az indóházhoz rendbe sorakoztak. A megkapó látványt nyújtó bandériumot a sorfalat képezők hosszas éljennel fogadták.

Az indóháznál tisztelő küldöttségi tagok jóval korábban kocsin vonultak ki. A kordonokon belől a százas rendfentartó bizottság örködött mindenre, hogy a várakozás alatt az ünnepélyes hangulatot semmi se zavarja meg s eléggé dícséretes, hogy a legkisebb rendellenesség sem volt tapasztalható.

Fél öt óra tájban az eső szünni kezdett. Az ezerekre menő nép a legfeszültebb kíváncsisággal tekintett az utra, melyen ekkor vonult ki az 51. ezred zenekara indulóval egy dísz század Schönfeld vezényletével s elhelyezkedett a perron jobb oldali részén.

Megérkezés.

Előre kijelentjük, hogy a tegnap délutánunk rendkívül változatos képerő nem tudunk teljes photographiát adni. Villamos fényképező készülék kellett volna ahhoz, hogy a hullámzó néptömeget, s szemképrázátó színpompát, melyet a számtalan díszruha, polgári és katonai előkelőségek gardaj éke kifejtett, a maga teljes változatosságában megörökíteni lehessen. Meg kell elégedjünk azzal, a mit emberi látó szem befogott, s

melyet ime a következőkben adunk a lehetőségig teljesen és hiven:

A csinosan díszített vasúti perronra br. Jósika Sámuel főispán és Albach Géza polgármester vezetése alatt a megyei és városi tisztikar díszmagyar ruhában már délután fél 4 órakor kiérkezett. A vasúti hivatalnokokon kívül ekkor még csak a rendfentartók voltak jelen, s néhány hírlapíró, kik a királyi várőrmert szemlélték meg. A terem díszítését Hoffman C. J. budapesti kárpitos eszközölte Tankó Sámuel vasúti tisztviselő utasításai szerint, ki ezuttal is újabb bizonyítékát adta kiváló ízlésének ilyen dolgokban. A terem mennyezete sárgás satin, közepén csillárral. Falai vörös bordeaux-színűek, aranyozott sárga csemür drappe-riákkal. A padozat szőnyeggel volt fedve, az oldalokon mindenütt déli növények, taxusok, legyezőpalmák, ficusok, babérfák, melyeket Dengler Seyderhelm szállított Kolozsvárra. A butor (fekete fából, zöld bársonnyal, gazdag aranyozással) az államvasutak tulajdona. A terem keleti oldalát a király és királyné ő Felségeik olajnyomata arczképe, nyugati oldalát két magas tűkőr egészítette ki.

A terem egészben vége nagyon elegáns benyomást tett, s a kigyűlt magasrangú honoratiorok részéről is méltó elismerésben részesült. Négy órakor népesedni kezdett a perron. Kocsikon és gyalog érkeztek egymásután a küldöttségek vezetői és magánosok.

Időközben lejegyeztük a díszben helyet foglalók ruháit a következőkben; Br. Jósika Sámuel főispán fekete díszmagyarban, türkiz forgón sástollal; Albach Géza polgármester fekete díszmagyarban; Deák Pál főkaptány buzavirág kék atillában, fekete mentével, aranyszínű csizmában; dr. Szabó Gyula főjegyző, Losonczy János árvászéki elnök (városi), dr. Nagy Mór, Szvacsina Géza, Markó Ede tanácsosok, Bartha János főorvos, Salamon Antal t. jegyző fekete magyarban, utóbbi vörös nadrággal. A város orszgy. képviselői: Hegedűs Sándor vörös bársony mentében, hasonló szín kalpagban kocsaggal, fekete nadrággban türkizekkel gazdagon kirakott karddal; Sigmond Dező kék atillában, csobollyal prémézt megyszin mentével, gyöngyös kard-övyvel, vörös kalpagban, kocsaggal, vörös nadrággal, vörös karmazin csizmában. — Rajtok kívül Dorgó Albert, doktor Groisz Gusztáv, Trandafir Miklós, Nagy Béla, s (Szász Balát kivéve) az egész egyetemi tanári kar mind sötét díszmagyarban. A megjelent egyháznagyok, névszerint: Lónhardt Ferencz r. kath. püspök, Ferencz József unit. püspök, Szász Domokos ref. püspök, Román Miron gör. kel. érsek, Váncsos János érsek, Pável Mihály és Szabó János gör. kath. püspökök teljes egyházi ornátusban jelentek meg. Köztük lát-

tuk dr. Éltés Károly plébánost, Teutsch szebeni luth. superintendensét és Meliánu János gör. kel. aradi püspököt.

Négy óra után megérkezett a rendkívül fényes főúri bandérium, s csakhamar Tisza Kálmán miniszterelnök is, kocsin, Jekelfalusi min. tanácsossal. A korm. elnököt a főispán, br. Bánffy Dező, s többen fogadták. A miniszterelnök barátságosan fogadta a tisztelőket, s többieket megszólított.

Az összes egybegyülekezett fényes társaságban 6 volt a leggyorsabbban öltözve. Vörös bordeaux kalpag volt a fején, sástollal, ugyanily színű atillával, régi kőves karddal, vörös nadrággal, barna köpeny-gében, s világosabb kék szemüveggel, mint a minőt rendszer használt. Finom pettyes r. galitás szivart szivott s nem mosolygott egyetlen egyszer sem. Megszólította Teutsch superintendensét is, ki Szász D. ref. püspök mutatót be. Megszólította Hegedűs Sándort gr. Nemes Vinczét, gr. Schwoinitz nyug. honv. alezredest stb. stb. Teutsch igen sápadt volt. Sok, sok tört eserepe van, s a kormányelnöknek éles a szeme... A katonai előkelőségek közül ott látnak teljes katonai díszben: harczog Dobkowitz altábornagyot, gr. Schullenburg tábornokot, Madi Kovács Gy. honvéd tábornokot, Kerczeg ezredest, Skrobának alezredest és Patay ocsendör alezredest.

3/4 4 órakor zsúfolásig telt a perron mely ily fényes társaságot bizonyára sohasem látott együtt. A koronkét neki-neki eredő apró szúrós és dacára mindenki a nyílt perronon várakozott az udvari vonatra, melynek megérkezése pontban öt órára volt bejelentve.

Négy órakor megérkezett a helyben állomásozó s a dévai nagy hadgyakorlatokról hazaérkezett 51-ik ezred díszszázada is, a katonazenével és zászlóval. Az általános figyelem közep pontja ezalatt természetesen a miniszterelnök volt. Mosolygó, alázatos arczok vették körül. Látnak például mint húzódt meg szélesebbre a Szász püspök végig leborotvált arca s mint rángatózott örömeiben a Bánffy Dező br. szolnok dobokai főispán kifent bajusza, midőn a kormányelnök szokott csendes hangján néhány szót intézett hozzá. A dobokai főispán sáskálónban nagy díszrel jelent meg, s bordeaux színű mentéjében fekete kocsag tollas csobollyal szegélyezett kalpagjával, kék selyem atillájával igen díszes alak volt. Ott voltak: Gr. Teleky Domokos (sárpataki) sötétzöld díszmagyarban, vörös nadrággal, Horváth Mihály, fogarasi, gr. Bothlen András, Brassó és szebeni, Pótra József háromasági, Mikó Bálint csiki, br. Bánffy Zoltán m. tordai, br. Kemény Kálmán torda aranyosi, Baranyai A. szilágyi főispánok.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCÁJA.

1887. szeptember 23.

Harminczöt év előtt.

— A király Kolozsvárt, 1852. aug. 3-án. —

Riadó lelkesedéssel ünnepli Kolozsvár az alkotmányos magyar királyt. Ez alkalomból föllevenitjük ime a harminczöt év előtt való látogatást, melyre igen sokan emlékeznek még, de a melyről a most élő férfi nemzedék legnagyobb része vagy épen semmit, vagy csak igen keveset tud. Nem is tudhat. A városi levéltár 1852-iki jegyzőkönyveiben mindössze annyi nyoma van a „császár ő felségének legmagasabb látogatásáról”, hogy itt volt, ünnepélyesen fogadtatott, 4 én este tovább utazott, s hogy az ünnepségek leírása a „Magyar Hírlap”-nak 3-án megküldetett. Megnéztük az egyetemi könyvtárban e nevezett lapot, mely Szilágyi Ferencz szerkesztésében a pesti katonai és polgári kormányzóság hivatalos lapja volt e időben, de valami hetven sornyi dagályos dics hümniádon kívül egyebet nem találtunk benne. Az alább következő leírást a „Svet” című prágai (szintén hivatalos) félig tót, félig cseh nyelven nyomtatott politikai (politica 1852-ben ??) napilapból vesszük át szó szerint való fordításban:

A leírás így hangzik:

„Kolozsvár, augusztus 3. 1852. A meghívásához híven küldöm tudósítványomat I. Ferencz József császár ő apostoli Felségének legmagasabb körújáról a következő-

dőkben: Ő cs. k. apostoli Felsége tegnap, aug. 3-án reggel 6 órakor hagyta el Beszterecet, s utazott négy világos peji ezüst farmatringos paripákkal, fedett udvari koronás, hátul liberális inasos hintóban Deésre, onnan Sz. Újvárra, hol örmények laknak, kik mind egy lábú kufárok és igen furfangos és igen molestus népségek. Ottan megsejmelte a katonai és más intézeteket, s tovább utazott ide Kolozsvár felé.”

„Kolozsvár, augusztus 3. 1852. Harminczöt és fél év óta tegnap, hétfőn, először részeseült roppant arányokban felizgatott és fejedelmi városunk abban a legmagasabb szerencsében, hogy urát, Felséges Császáriját, falai között legalázatosabb jobbagyi hódolattal üdvözölhesse.

Már a kora hajnali órákban szokatlan mozgás és nyüzsgés sejteté a mai nagy nagy eseményét, mely elé mindnyájan fenn repeső szívvél tekintettünk.

Az utcákon ékes kantusban mozgó népség özlött a közép kapu felé, mely kitűnő izlées ornamentikájával mindnyájunkat elbájolt. Byzanti stílusban emelve e diadalkapu a Középutca végén, öt kijárat-tal. Közül a főkijárat dus virág díszszel. Délelőtt pontban 10 órakor harminczhat menydörgő ágyulövés adá hírül az utcákon mind sürűbb tömegekben csoportosuló népnek, hogy ő Felsége ja kegyelmes Császár, Beszterecéről jöve, a kolozsvári vidék

határán friss egészségben átlépni méltóztatott.

Az ágyuk szakadatlan dörgése, s a zene hangjai között a Fellegvár ormára, s a tanácsához fölé kitűzetett a diadalmas császári lobogó. Az ezután kerekedett sebes nyári zápor szétszórta ugyan rövid időre az utcák hullámzó népet, de alig szűnt az meg, a piacoz és utcázók ismét hemzsegték a szobák szűk falait túrni nem tudó lakósktól, jóllehet tudva volt, hogy ő Felsége nem érkezik meg.

Fél órák orakor kiki benyelt futtában délebedi falatját, a katonaság kitűzött helyeire léptetett és a trombiták harsozása és a dobok püngése ekkor már új színt adott a mozgalmas Calcidoscopszerű tarkabarka fényes képnek, mely perczenként folyvást mind élénkebb lőn. Mikor a katonaság elhelyezkedett, a hivatalok és testületek foglalták el helyeiket élükön Wendler Frigyes polgármesterrel, kinek jobbján és balján Jónás Ferencz, Gyulai József, Jónás Dániel, Hajós János, Veszprémi László és Gyergyai Ferencz nemes városunk tanácsosokai, Schütz József szónok, Buczai Sámuel községi notárius, Groisz Ferdinánd aljegyző foglaltak ékes ruházatokban helyet. Kivülök több más tisztességes (statoqui) férfiak, kik ő császári apostoli magas Felsége iránt a lefolyt nehéz időnek folyamában is sziklakő gyanánt rendíthetetlen alattvalói hűséggel és alázattal viselkedének.

Ekkor mindenki rohant, hogy a lehető legjobb helyet foglalja el, hanem Felséges

vendégünket látni szerencsés lehessen. Ablakok, fölterítözött erkélyek rövid perczetek alatt a csúfolásig megtelének kíváncsi népekkel, sőt egyes kíváncsiak a belközéputcai házak tetejére is főlmaszkálnak, s theatrális néző csöveken ügyelték az alatt szemükbe tűnő képet. — Félóra múlva B r a u s o t r g r o f kapitány nyolcz katonával végig ment az utcán s szakértő szemlélt tartván az ékesen földíszített házak felett, megelégedését nyilvánította a nemes polgárság buzgalma iránt. Történt, hogy némely sihederek most a helybeli reformátum collégiumból pisszegni nem állottak; gyors inaiknak köszönhetik csupán, hogy az utánuk indult két vasas markában nem hagyták üstökeiket.

Midőn ő császári apostoli Felségének 4 óra tájban délután Szamosfalva határára érkezte felől a Fellegvárból egy ágyulövés értesíté a népséget és a várost: a várakozás feszültsége tetőpontra ért. Miként forró nyári időben a viharos szárnyakon sebesen érkező szélvész: úgy terjedt el rövid pillanatok alatt a felséges Császár érkezésének minden sziveket örvendetes mámorban ringató öröm híre, mely kiült a népek orcáira és neki fényesítő szeméiket (oci sa im blis-tali ot radosti).

Szamosfalvától kezdve a város határán a nemesség, mánasság és polgárokból alakult kolozsvári és tordai bandériumok, s szerencsések voltak kegyes engedelmet nyerni, hogy ő Felsége kíséretéhez csatlakozhassanak.

Szamosfalvától kezdve a város határán

innen felállított díszkapuig az uton kétfelől a vidék faluinak lakossága állt ünnepi díszöltönyökben, gyalog, ki szerét tehette lóháton. Kezekben pedig valamennyien a diadalmas osztrák császári magas lobogót lengették. Reájuk bírák és katonák ügyeltek fel. A külső diadalkapunál ő Felsége lóra ülni méltóztatott; e pillanatban megdörögtek az ágyuk, s minden templomok harangjai meghuzattak. (Ezen harangozás és ágyuzás csak akkor hagyott félbe, midőn a piaci templomban Te Deum tartatték a papság által.)

Az első díszkaputól kezdve ily renddel állt a népség:

1. Felek község lakossága.
2. Az izraelita hitközség.
3. A külvárosok népsége.
4. A tanuló ifjuság. Valamennyien díszes ruhákban, kezekben császári kis zászlócskákkal, melyeket hangos éljenzésekkel fennen lobogtatának.

A középkapui nagyszerű díszkapu előtt való kisebb kaputól kezdve állt:

1. A városi tanács;
2. Az esküdt közönség;
3. Kereskedelmi és iparkamara,
4. És a kereskedő társaság.

Midőn fél öt órakor délután a Császár ő apostoli Felsége e ponthoz ért, a városi igen csinosan egyenruházott hangszkar megzendíté a néphymnuszt (Gott erhalte.), s itt fogadta Wendler polgármester ur Felséges Vendégünket, rövid magyar beszédben mondva el a város fennenn szárnyaló lelkes örömet és minden időkre szóló leg-

Ott láttuk: br. Kemény Jánost, a képviselőház alelnököt, Béli György val. belső t. tanácsost, gr. Mikes Miklós kamarást, gr. Bánffy Miklós főpohárnok mestert, Erdély egyetlen zászlós urát, gr. Bánffy Bélát a k. p. ház másik alelnökét, Vita Sándor m. vásárhelyi főügyészt, Oberschall Adolf táblai elnököt, Péterffy Domokos helyi törv. elnököt, Domokos Antal tordai törv. elnököt, Gyarmathy Miklóst kolozsvári alispánt stb. stb.

Mig az udvari vonat beérkezett, az egész társaság beszélgetéssel töltötte idejét. Jekelfalusi min. osztálytanácsos, az államrendőrség feje pl. kedélyes diskurussal mondta el környezetének, hogy egyik helybeli szíves gyönyörű szöveget ajánlott fel a felségének, melynek munkájára minden elképzelhető prém fel van használva. Megjegyezte különben, hogy ugyanezt a kétségtelül értékes raitást immár tíz esztendővel ezelőtt is látta.

Az udvari vonat Virányi István vasúti főhivatalnok vezetésével alatt pontban 5 órakor (városi idő szerint 5 óra 18 perczkor) érkezett be a katonai zenekar oszadási hymnusza mellett a pályaházba. A király a salon kocsis lépcsőjén állt, magyar huszár tábornoki egyenruhában.

Háromszoros riadó éljenzés terjedt ajakról-ajakra, midőn a sorfalt képező fényes társaság a Felséget megpillantotta, kinek kíséretében a katonai kíséreten kívül Orczy Béla br. a király személye körüli (jelenleg ideiglenesen belügyi) miniszter is megérkezett.

A felség fogadtatása.

Abban a pillanatban, midőn a király a peronra lépett, elhallgatott a zene és éljenzés, kilépett a sorból Br. Jósika főispán s rövid beszéddel üdvözölte ő Felséget.

Éljenzéssel kísért beszéde után Albach Géza a város polgársága képviselőiben így szólt:

"Felséges urunk királyunk!"

Kolozsvár sz. kir. városának polgársága a legmélyebb hódolattal bátorodik Felséged legmagasabb színe előtt megjeleneni, s Felségedet legkegyelmesebb látogatása és szerencsés megérkezése alkalmából a legcsodálatosabb alatti tisztelettel és örömmel üdvözölni.

Már maga azon legfelsőbb elhatározás, hogy Felséged Kolozsvár városát legmagasabb megjelenésével kitüntetni kegyeskedjen, a város minden egyes polgárának és annak alatti hű érzelmeiben a legnagyobb lelkesedést és örömet idézte elő; s midőn ezen városnak történetében korszakot alkotó — ünnepélyes pillanatban polgárságunk azon arany álmát, legbüszkébb reményét megvalósítva látja, s a kornak legfényesebb tulajdonával tündöklő uralkodót, az emberek millióinak lehatalmasabb istápját, s népeinek legelő jogjörét, városunk, mint saját urát és korának királyát kebelébe fogadni szerencsés, engedje meg Felséges Urunk, királyunk, hogy ezen város polgársága az örök halálra kötelező királyi tényért legmagasabb személye előtt a legalázatosabb jobbjogi hódolattal legforróbb köszönetet, és azon szerény óhaját fejezhesse ki: Vajha részestülhetne polgárságunk azon szerencsében és határtalan boldogságban, hogy Felséges Ura, királyi illété alatt magát jóltalálva Felségednek legmagasabb megelégedését kinyernie sikerült.

hűségesebb hódolatát. A hódolattaljes csendben fogadott beszédet a császári Felség legkegyelmesebben fogadni méltóztatott, — szintén rövid magyar szavakban, mire hangos éljenzés rázta meg végig az egész közepüztant a levegőt.

Innen a császári Felség fényes kíséretével a kapun be, a közepüztant, s nagy piacon át harsogó éljenzés riadása között vonult lassan a piaci főtemplomig, hol a nemes városunkban levő minden császári hivatalok ékes ornatusos tagjai, s minden vallás diszöltözött papjai, élükön a cath. püspök a nagyméltóságával a pontificalibus fogadták.

A gyönyörű karékkal kísért ünnepélyes Te Deum után, a császári Felség ismét lóra ülni méltóztatott, s a katonaságot maga előtt elléptet.

Ezalatt a czehek és banderiumok az ő Felség szállására vezető uton újabb két sorba rendezték magukat, s az így alakult utca között lovagolt a Felség szállására, hol pompás sötét mén lováról, melynek arannyal takaróján kétféle díszlet a skófiával varrott magas császári cizmek, leugorva, a zászlóval fölláttott dísző századot hasonlóan elléptet, s legmagasabb megelégedésének kifejezése után, elbocsátani kegyeskedett.

Szavahihető szemtanúk állítása szerint ez a lassú bevonulás úgy történt, hogy a Felség a közepüztant végén egész kíséretével lóra ült, s a katonaság zárt sorfala között a legsebesen vágatással lovagolt a piaci főtemplomig, hogya gyorsan besietett. A „Szent tiszteletreméltó Mon. Blantja jónak láttá föllenteni egy csupán a cseheknek.

A midőn tehát felséged előtt az egykori fejedelmi székvárosnak diadalkapuit a legalázatosabb hódolattal és azon ösztönös üdvözléssel: Isten hozta fonséges urunkat, királyunkat! feltárjuk; engedje meg felséged, hogy mitán országainak pártatlan nehezségű, és érdekű viszonyai között folytatott dicsőséges uralkodását, Felséged gondteljes és lankadatlan munkásságát és királyi szívének folyton tapasztalt jóságát és nemességét számtalan áldásaiban meghálálni képesek úgy sem vagyunk, l-galább elődeinktől örökölt alatti hűségünkkel, tántoríthatatlan ragaszkodásunkkal és legbensőbb szeretetünkkel kívánassuk, hogy Felséged legmagasabb trónja népeinek szeretetével körveve, alatti hűségű áldozatkésziséggel támogatva, és a birodalom tekintélyével és hatalmával védve örökre fennmaradjon, s szilárdan fennállva mindenkori fényben, dicsőségben, boldogságban hatalomban ragyogjon! Felségedet pedig, valamint felséges uralkodó házat népeinek büszkeségévé és javára az isten boldogan és megelégedve sokáig éltesse! Éljen a király!"

Mig e beszéd tartott, a király, kiigen jól néz ki, nagyérdeműleg legettette szeméit a társaságon. A beszéd után felharsogó éljenzések csillapultával pedig egy elővont velin lapról a következő szavakat olvasta fel:

„Örömmel jövőnk Magyarországom erdélyi székvárosába, hogy fejlődésüket közvetlenül megismerjem. Nem kételem, hogy kedves emléket viendek el innen magammal.”

Az ismételt éljenzés után a király kezét fogott Tisza Kálmán miniszterelnökkel, megköszöntötte Lönhard Ferencc r. kath., Váncsa gör. kath. Román Miron gör. leleti főpapakat, s elhaladva a sorfal előtt, szemlét tartott a felállított lobogóval kivonult díszszázad fölött, honnan visszatérve áthaladt a díszes várőrségen, s Tisza Kálmán kormányelnökkel az előrohogó udvari nyitott kocsiba ült.

Bevonulás.

A menet erre az előre megállapított sorrend szerint, az ezerekre menő közönség éljenzése között megindult a belváros felé. A menetet Pataky Sándor és Sombori András nyitották meg lóháton, utánuk következett Deák Pál főkapitány kocsija. Ezután sorakozott a főúri banderium.

Elő ment, mint vezető báró Jósika Lajos valóságos belső titkos tanácsos. Utána a következő sorrendben sorakoztak a banderium tagjai és pedig a balszárnyon: Gróf Bánffy György, gróf Esterházy Kálmán, báró Jósika Andor, gróf Nemes János, gróf Bethlen Gábor, gróf Béli Kálmán, Barcsai Domokos, ifj. báró Wesselényi Miklós, gróf Thoroczka Miklós, ifj. báró Jósika Lajos, Szeredai Aladár, gróf Mikes Zsigmond, gróf Almási Imre, Béli Tivadar, báró Bánffy Ernő, Miksa Imre, Zeyk József, id. br. Wesselényi Miklós, Gyulai Richárd, gróf Vass Jenő, br. Szentkereszti Béla.

A jobbszárnyon: Br. Bánffy György gróf Horváth Toldi Lajos, gróf Teleki Mihály, gróf Teleki Károly, gróf Bethlen Aladár, báró Huszár Károly, Tolnay Reginald, gróf Teleki Ádám, Thoroczka Lajos, báró Apor István, báró Schilling N., ifj. gróf Nemes János, Macskási István, gr. Vass Béla, Macskási Pál, gróf Bethlen Bilint, Zsombori Lajos, gróf Kornis Viktor, gróf Eszterházy Dénes, gr. Klebelsberg Zdenkő, Báró Szentkereszti Pál.

E díszes banderium után, melyről részletes leírás lapunk más helyén adunk, ment külön kocsin Jósika br. főispán Albach polgármesterrel, azután ő Felsége a király Tisza Kálmán miniszterelnökkel, két fogatú nyitott udvari kocsin.

Szállású ő Felségének a Bánffy-ház készítettett fel, mely e kitűnő alkalomra a legmagasabb fényvel rendeztetett be és volt mindenütt kidíszítve. A palota lépcsőin fehérbe öltözött hölgyek sorozatú hintett illatozó virágokat a Felség lábai elé. Ezek után a császári Apostoli Felség kegyteljes leereszkedéssel méltóztatott elfogadni minden hivatalok, a császári tisztikar, az összes papság, s díszöltönyű nemesség hódoló tiszteletét, mely után délután 6 órakor fényes udvari gazdag ebéd következett. Ezen díszlakomára a főnemesség közül tizenhárom voltak szerencsések legkegyelmesebben meghívni, kik közül hárman, rosszullettek megintetve, kik magukat, nem jelenhettek meg. Ebéd alatt a tömördek sokaságát elözlöztet tere, a Piret-zened zenekara játszott. (Folyt. köv.)

Diána fegyelme.

A „Dora” szerzőjétől.

Az „Ellenszék” számára fordította: Amica.

LXV.

(Vége.)

Ritkán látogatta meg szomszédait. — Gazdasszonya a jó Catonné legjobban tudta, hogy hogy állanak vele a dolgok, hogy folytonosan főfájásról panaszkodott, s hogy elméje, hogy zavartott meg, öseffüggés nélkül beszélve; végre megmondta hű cseledeknek, hogy attól fél, hogy be fog következni a nap, midőn esztét veszti.

És most életének az utolsó órája következett.

S a mint halála következett, lelke

A következő 8 kocsin a király kíséreténél foglalt helyet, köztük gróf Paár és báró Popp főhadsegédek, báró Fries ser. Freund és Resch szárnysegédek, gróf Wolkenstein főkönyhamester, Pápai kabinetiroda főnöke, báró Weber százados, Benker főhadnagy, Klauyudvari marsal, dr. Lányi udvari orvos, báró Hahn udvari titkár, stb. Az ezt követő kocsikon a főpapak, főméltóságok, főispánok, törvényhatóságok küldöttei foglaltak helyet. A díszmenetben részt vett kocsik száma 200-ra tehető.

A főtérén.

Midőn a menet a hidutzai diszkapu elé ért a város összes harangjai megkondultak s e peroztól kezdve a bevonulás harang zugás és szakadatlan éljenzés között történt meg.

A mint a menet a főtér vonalát érintette a király lakásul szolgáló Bánffy-palota előtt felállított díszszázad (az 51-ik gyalogezred egy százada) tisztelegésre vezényeltetett, mire megperdültek a dobok.

Alig tűnt fel a menetet vezető banderium a főtérre, a roppant számú közönség, mely a főtér minden zugát ellepte visszafojtott lélekzettel és feszült várakozással tekintett a király magas személyét hozó kocsik elé.

Pontban háromnegyed 6 órakor ért be a menet a főtérre. A Bánffy-palota előtt a kordonon belül a közös. a honvéd hadserreg és csendőrség tisztikara képezett sorfalat.

A banderium tagjai közül a hid-utca elején báró Bánffy György királlyal, sebes galoppban előrelovagolt, s lováról leszállva, mint házigazda a palota kapujában várakozott a magas vendég megérkezésére.

A banderium tagjai a főtérre érkezve a palotával szemközti foglaltak helyet, mire utánuk közvetlenül berobogott az első kocsis, melyben báró Jósika Samuel főispán Albach Géza polgármester foglaltak helyet. Utánuk közvetlenül jött kettős fogatú nyitott udvari kocsin a király ő Felsége balján Tisza Kálmán miniszterelnökkel.

A mint a főtérre elerő beláthatatlan sokaságú nép megpillantotta a király kocsiját s benne a felséges urat, óriási éljenzés hangzott fel, mely minaddig tartott míg a király látható volt.

A mint a király kocsija a palota kapuja elé érkezett, ő Felsége megállította kocsiját, s gyors léptekkel kiszállott. Első sorban a dísz századot vezénylő százados jelentését fogadta, s megsejmelte a századot. Eanek megtörténte után a palota előtt egyes sorban sorakozott banderium előtt végig menve annak vezetője báró Jósika Lajos előtt megállott, s szívélyes szavakkal köszöntö meg a főurak nemes áldozatkészességét, s kijelentette az agg főúr előtt, hogy a banderium által nyújtott látvány egyedül a maganemében, s az őtet egészen meglepte. Kezet szorítva báró Jósika Lajossal, végig ment a banderium előtt s annak minden tagja előtt katonásan köszönt, erre a banderiumot alkotó főurak magásra tartva fővegöket s „Éljen a király” kiáltásban törve ki lelkesen éljenztek a felséges urat, ki Tisza Kálmán és báró Jósika Samuel főispán kíséretében a tengernyi közönség viharos éljenzése között vonult fel a palotába. A

lépcsőház alján báró Bánffy György, mint házigazda fogadta a felséges vendéget, kinek a lépcsőház hosszában sorakoztatott nyolczvan fehér ruhába öltözött kis leány nevében Albach Ilona a polgármester leánya díszes virágoskört nyújtott át. Ő Felsége láthatólag megindulva, kegyteljesen fogadta el a virágoskört s annak átadása előtt meghajta magát felment a palotába.

Ezalatt a tengeráradatú felmőlt közönség átszakította a kordonokat, mint hangyaboly folyt össze a palota előtt s a nők kendőiket lobogtatva a férfiak kalapjait emelve szakadatlanul éljenztek a felséges urat, ki néhány percz múlva megjelenve a palota erkélyén, katonás tisztelegéssel és főhajtsással viszonzta az óriás embertömeg lelkes üdvözléseit.

A nép még a király bevonulása után is sokáig ellepve tartotta a főtér s csak nagy későre kezdett oszlani.

A király honvédtábornoki egyenruhát viselt, fején zöld kocsagtollas tábornoki csukóval. Tisza Kálmán sötét vörös bársony díszmagyarban fehér kocsagtollas főveggel. Tisza Kálmán a katonai kísérettel és pedig Paár gróf és Popp báró főhadsegédekkel együtt felkísérte a királyt a palotába, s onnan néhány percz múlva lejöve szállására hajtatott.

A város kivilágítása.

Este a város fényárban uszott. Ugy a fő mint a mellék utcák köz és magan épületei szokatlan fénynek ki volt világítva. Városzerte pedig a késő órákban is óriási tömegekben hullamzott a nép, s különösen a főtérre a Bánffy palota előtt nemcsak a járdákat, hanem az egész tért sűrűn lepte el, gyönyörködve a díszben egymást felülmulni igyekező fényalakzatokban, melyek között első sorban említést érdemel a Tivoli épület főlé mozgathatólag elhelyezett két magnézium lámpa.

Sok figyelmet igénylő gondnal voltak a világító lámpák gr. Rádai féle főtéri ház előrefészt is elhelyezve, több sorban egymásfelelt, a bejáratnál transparent: korona és „Éljen a király”. A plébánia főtéri épületén Szent Mihály küzdölme a sárkánnyal, s a következő mondatok voltak kivilágítva: „Örömmel üdvözlő felségedet az egyház, mely felséged dicsően uralkodó házára, a magyar szent koronáért örökkékönyörögve: reménye, szent István hagyományainak megfogantatására, s biztosítása teljesült. Örök hála ezért, hódolat és hűség. De fel még szebb jövőre. Angyalainak parancsoltá Isten, hogy kezeikben hordozzák felségedet minden utjában.”

A tanácsház egész főtérre néző frontja sűrűn egymás mellé rakott különböző színes üvegű olaj mécsekkal volt kirakva, két szélén előtte pedig hótágu gázlámp. Ugy szintén a piaci templomot körítő fal is, valamint a statua-oszlop fényben uszott. A szönyveggel is díszített épületek közt említésre méltók a belközép-utcai báró Bánffy Daniel palota transparenttel, az iparos egyet főtéri palotája, a pénzügyi trancsén-téri palota, a posta épület, a kereskedők is igyekeztek kirakataikat minél díszesebbé tenni s ezek közt első helyen Farkasházi Fischer V., ki külön díszes kirakatot állított össze „L. F. J.” és „Éljen a király” kivilágításával.

Ezekon kívül még igen számos díszes kivilágításu helyek voltak láthatók, melyek mellett az általános világítás emelte az est ünnepélyességét s gyönyörködtette a nagyszámú idegeneket.

Diána sohasem árulta el a titkát. Ő a szó közönséges értelmében nem tudta büszkén tartani, mert nem volt tetteiért becsámítható állapotban; és érezte hogy annyi idő elmulta után nem lenne vele semmi jót, ha a már feledésbe ment Fennsini titkot ismét a nagy világ elibe tárná.

Ugyan azon a napon midőn a Sir Royal történetét hallotta még nemplemet elott levelet írt a következő szavakkal: „Édes Sir Lisle, egy borzasztó félreértést követtem el. Jöjjen hozzám mielőtt teheti. Ki akarom a dolgot magyarázni, s bocsánatot kérni. Ne késsen, mert nem lesz addig nyugtom míg nem látom.”

Ő nem gondolt sem szerelemre, sem házasságra midőn e sorokat írta; de miután Sir Lisle e levelet megkapta, ő nem gondolt máshra.

A Sir Scarsdale Lisle Ling nevű birtokának a kertjében egy szép asszony áll, leánykorának ide kellene már ninos meg rajta, arczán egy történetet lehet olvasni, egy történetet melynek nyomait a szelidség, türelem és méltóság kifejezésében lehet látni. Nem az a vidám leányka többé ki a napfényről és rózsákról énekel; de arczban és alakban oly kedves, s a szívórság és nemes lelkiség annyira tündöklök rajta, hogy a férfiak hódolattal hajolnak meg előtte.

A vidéken mindenütt ösmérik, de nem csak pártatlan szépségéért, hanem határtalan jótékonyaságáért.

Ő a férje Ling birtokán szeret lakni hol mindenki szereti, hol minden hatalmában álló jót megteheti, hol a szegényeket türelemre, öbízalomra és munkásságra tanította, hol iskolákat, kórodákat s menházakat állított fel, hol úgy tekintenek fel rája mint a szeretet és könyörület angyalára.

Serenade.

A kolozsvári egyesített dalkörök a kolozsvári dalkör, a polgári dalegylet, kereskedő és iparos ifjak dalárdája este 8 órakor dr. Finál Lajos vezetésével, a egyetli lobogóval összegyűlt a Bánffy palota előtt, hol ő Felsége és a meghívottak ez idő tájtban végeztek az udvari ebédet. A dalárda tagjainak száma így egyeztett, mintegy 150-re tehető, kiket színes lámpákkal követték az egyes tanintézetek vendékei s faklyákkal a tüzölők. Körülbelül fél kilenc órakor hozzá kezdtek a serenádhoz, melyet Oberti J. B. karnagy állított össze nagy műtertellemmel, s vezette szakzertien. Első pont: „Három színű zászló lobog” kezdett dalt énekeltek: érzéssel s lelkesedéssel. A dal végétével, a nép közt léből, mely sűrűn egészen ellepte a tért önkénytelenül többször meg-megújulva ki a kiáltás: „Éljen a magyar király!” Erre ő Felsége a balconra jött ki és háromszor katonásan tisztelegett, mire ismét hosszú szünet nem akaró viharos éljenzés hangzott fel.

Ő Felsége végig hallgatta míg a dalkör a „Vékony haja van a piros almán” ... „Kék virággal virágozik” ... „Lassan a” ... és „Jó az Isten azt segíti” ... kezdte gyönyörű népdalokat végig énekelni, a helyzethez illő illatességgel és kitűnő technikával. Fénypontja volt e néhány percz előadásnak Szilágyi Ferencz jól sikerült soloja. Az ének darabok után, mintegy fél órából újra, meg újra felhangzott az ő Felséget éltető kiáltás, melyet a király háromszoros katonás tisztelegéssel között meg azután visszavonult. Utolsó pontját a serenád programjával Sz. Nagy K. „Kis hűmynussa”, képezte, melyet a dalkör az előbbi pontok előadásához hasonló presztisszal énekelte. A nagy közönség még e után is sokáig ott hullamzott a palota előtt éltetve legnagyobb urát, a ki keze való megjelenésével oly meghiúsított kát adta szeretetének.

A főúri banderium.

A tegnapi bevonulás egyik legkirályosabb látványosa. Festői, pompás csapatigazgató leti pazár fényű, magyar nemzeti díszű pompát kedvelő büszke fájának méltó ivadéka. Királyi kíséret minden tekintetben. A a föltélen csudálat, mely e negyvenhárom tagu, s a szó koleti értelmében: tündöklő csapatot a bevonulási utra seregelték sok ezer ember részéről kísért, ezuttal, legzavésbé sem volt tulzot. Megérdemelték. A dicsőretet érdemel legelső sorban br. Bánffy György, ki a banderiumot nagy kitartással összehozta és begyakorolta. Az ő buzgalomnak tudható be, hogy királyunk ő Felségét soha és sehol ily ragyogó kíséret nem vette körül oly nagy számban, mint tegnap. A Felség elismerés: l adozott a banderiumnak, s ezt ki is fejezte. Meglepte a fény és hódolat. Ily imponáns arányban nem számított rá.

Ime pedig azoknak a névsora, kiket hirtelenében megfigyelhetünk. Közöljük az al a hozzáadással, hogy e főúri banderium képe azoknak, kik látták, kétséghívó örök emlékezetes marad.

Báró Jósika Lajos a banderium vezetője, sötétkék dolmány, fekete mente asztrakan prémmel, fekete nadrág. Mentekötője, kardja és kocsagtollas forgója sarkig türkiz ékszerekkel sűrűn borítva.

Báró Bánffy György: Sötét vörös bársony Zrinyi-mente dus arany zsinorazt, ny-

A ligetben áll, tekintete a kanyargó folyó mentében merült a távolba, s szép arca a teljes boldogságot fejezi ki.

Sir Lisle egy felbontott sürgönytartva jött feléje.

— Diána édesem, hallgass ide, mondá. Mind eljönnek. Hogy tele lesz a házunk!

Sir Lisle házasságuk tízedik évfordulójának a tiszteletére egy család ünnepélyesen rendezett. Meghívta Cameron Péter és Lady Cameron, de Vere Márkit és a Markinét, Marche Richardot és a felséget, gyermekeikkel együtt, és a már előregedett s elgyengült Lady Colwynt; és mindnyáján elfogadták a meghívást.

— Borzadok a nevek ugyanazonosságán, mondá Sir Lisle, mert arra a régi rettenetes, tragédiára emlékeztet; és az a rejtély még mind ez ideig nem lett megfejtve ugy-e Diána?

— Nem édesem, volt a válasz.

A Sir Royal által elbeszél történet volt az egyedüli titok mit férje előtt elhallgatott.

Sir Lisle nagyon csudálkozott egy dolgon. Tudta, hogy felesége mennyire ragaszkodott Sir Royalhoz, s hogy mellette volt midőn meghalt. Midőn kis fia s örökösöszületett arra kérte Diánát, hogy barátja emlékének a tiszteletére nevezék „Royalnak”; de felesége nem akarta, és ő nem tudta megérteni, hogy miért utasította vissza ajánlatát.

A Lady Scarsdale ajkairól soha sem lehet büszke vagy indulatos szavakat hallani. Ha leánykorának a barátai láthatnak midőn szép gyermekeit maga körül gyűjti, s a büszkeség veszedelméről, s az alázatosságról beszél velük, akkor a Diána, fegyelmének a hatalmát és jótékonyágát jobban meg tudná érteni.

széles czoboly prémmel, keleti gyöngyökkel, aranygombokkal, ugyanolyan mint a kővel. Arany és virággal átszőtt agra atilla, keleti gyönggyel ékített gomlekkel. Megyiszin trikó nadrág, dús arany-nyerszálú. Sárga szattyán csizma. Sötét vörös bársony kalpag szélein nyerszálú és sástollal. A köcsag forgóján keleti gyönggyel kirakott arany rózsza.

A gazdag öltözködést érdekesen egészíti ki az értékes lószerszám. Kék és arany-sárga lószerszám, ugyanilyen főtakaró, szőrtől fonyva keleti gyöngyök és türkiszszálú díszített arany sávvál és betétekkel. A bársony nyereg takaró, szélein két arany pasomáttal, két szárnyán arany-nyerszálú család címerrel (griff madár). Igen szép kintelű s a török időkből származó sárga és kék kengyel vas. E lószerszámokat készítték Baró Banffy György volt erdélyi kormányzó 1817-ben használta először, ugyanígy a lószerszámokat felkelték lovon vett részt náhai br. Banffy Albert (br. Banffy György atyja) az 1867-iki koronázási ünnepségen. Végül megemlítjük, hogy a báró család alommal szürke lovat használt, s ugyancsak öltözködési mintái dalaik alakja egyenestül festői látványt nyújtottak a egyikét tekintve a különben is gyönyörű csoport nagyobb jelenségeinek.

Gr. Banffy György: ezüst szövött dolmány, czoboly prémmel, prémes kalpag, arany foglalatban hóhérré köcsag szárnyával, fekete trikó nadrág, fekete topán arany-nyerszálú; lóva színe koromfekete. A tiszta világos vörös alapon dús arany himnusz, régi nyereg, ezüst kengyellel. Az egész lószerszám Banffy Dénes főlovászmester volt. Az antik ékszerek szakértők szerint 100.000 frt értékét képviselik.

Gr. Horváth-Toldi Lajos: nyeregtekartó, fekete tigris, kantár: cizelírozott antik bronz; ruhák: bordeaux vörös czoboly prémmel, türkiz ékkövekkel és gyönggyel. Ló neve: pej. Kardja egykor az Apaffy Miklósé volt.

Ifj. br. Huszár Károly: tigris bőr takaró, türkiz kantár; köcsagos kalpag gyönggyel.

Zombory Lajos: nyeregtekartó egész medve, a négy köröm helyén négy zsombori nádli cizmer ezüstből; gazdag családi ékszerek, köcsag forgós kalpaggal. Egyike a legdíszesebb alakoknak.

Id. br. Wesselényi Miklós: Arany brokát atilla, arany páncél ujjal, fekete bársony, asztrakan prémmel, ilyen színi kalpag türkiz forgóval. Türkizzel kirakott mentekötővel. A kard antik, családi hagyomány, türkizzsál borítva.

Ifj. br. Wesselényi Miklós: Kurta sötét vörös dolmány gazdag aranyzsinórozással, ugyanolyan nadrág; világosveres meublyest prémmel, ugyanilyen kalpag prémmel s köcsagos forgóval. Szegszin sárga nyereg és lószerszámok. Mindezek ékszerek nádli hagyományok s a ruhában volt br. Wesselényi Miklós jelen a Ferdinánd császár koronázásán.

Gróf Bethlen Gábor kék mente sárga prémmel, veresnadrág. Diszkardja, forgója mentekötője antique türkizzsál.

Gróf Vass Jenő lilaszin mente cinzília prémmel, sárga s arannyal dusan öltözve, lilaszin nadrág. Szerszámai, mentekötője és kardja valamint köcsagtollas forgója antique türkiz és zománcszál borítva.

Gróf Teleki Károly vörös mente, fekete atilla családi ékszerek a kardon és mentekötővel. Lószerszámai tömör arany függőkkel és díszítéssel ellátva.

Gróf Teleki Mihály galambszin mente arany zsinórral, ilyen színű atilla. Arany-nyerszálú mentekötő, ékszerekkel tűzött kard és forgó.

Gróf Teleki Ádám kék mente, vörös atilla. Mentekötő és kard rubint és türkiz ékkövekkel dusan borítva. Lószerszám dusan aranyozva.

Br. Apór István kék mente, vörös atilla, családi ékszerekkel fűdt kard és mentekötő.

Gróf Vass Béla: kék bársony mente, kék arannyal, czoboly prémmel; kék brokát atilla, arannyal, megyszin nadrág, kalpag; kék prémes kalpag, topázos és türkiz mente és kardkötővel!

Gróf Bethlen Aladár bíbor mente nyest-nyerszálú, s kofium arannyal varva; arany brokát atilla, megyszin nadrág; kalpag nyest prémmel, rubintos forgóval.

B. Jósika Andor: ezüst brokát atilla, arany zsinórral, rubin vörös nadrág, arannyal; köcsag forgó. Családi kard.

Béldi Tivadar: megyszin bársony mente, arannyal nyest szegéllyel; zöld arany brokát atilla, zsinórrattal; világos drapp nadrág, selyem prémes, megyszin kalpag.

Tholnay Reginald: kék bársony mente, nyest, kék brokát atilla, ezüst fehér se-

lyam trikó nadrág, kék kalpag, aranyzsinórral.

Gr. Kornis Viktor: fekete bársony diszmente, fekete moir antique atilla, megyszin nadrág, fekete kalpag, rubin és topázos ékszerek.

Br. Bánffy Ernő: francia, arannyal stikkolt brokát diszátilla, skófum arannyal szépen kirakva. Vörös selyem trikó nadrág, hasonlólag dús aranyvarrással.

Gr. Bethlen Bálint: a fényes bandérium kiváló alakja. Világos kékselyem, aranyzsinoros atilla, világosszürke trikó nadrág, föllál gallér, gazdag ékszerekkel, türkiz ezüst buzogánnyal. Ló színe: pej; sötét kávészin nyeregtekartó.

Gróf Almásy Imre: Sötétzöld mente, fehér atilla, hamuszin trikot nadrág dusan aranyozva minden darab, rubint és türkiz drágakövekkel kirakott kard és mentekötővel. Aranygombjain az Almásy grófi címer és névvel.

Báró Szentkereszty Pál: Vörös mente, kék atilla, köcsagtollas forgó családi ékszerekkel, ugyancsak a kardon és mentekötővel.

Báró Nemes János: vörös mente, kék atilla, antique családi ékszerekkel, forgóval és gyönggyel kirakott karddal, valamint mentekötővel.

Gróf Eszterházy Kálmán: fekete mente selyem zsinórral, fekete brokát atilla, veres nadrág, boglárja, mentekötője és kardja régi családi ékszerekkel díszítve.

Tisza Kálmán beszéde.

— Tartotta Nagyváradon, 1887. szept. 21-én.

Tisztelt barátaim, polgártársaim! Mindenek előtt jóüdvömmel kell, hogy kifejezzem, hogy isten megértse engem, hogy imént önök körében megjelenésnek. (Élénk éljenzés.) Nehogy a halálanság csúnya bűnébe essem, mindenek előtt teljesítenem kell szívem azon vágyát, hogy kinyilatkoztassam Önök előtt, közzömettem nemcsak a mai szívesen és fényes fogadtatásért; nemcsak ezen valóban lelkes beszédért, a melylyel e helyen üdvözöltek, de mindennekfelett azon bizalomért is, a melylyel a legközelebbi választásoknál jobban megértettek. (Élénk éljenzés.) Ha polgártársaimtól barnonban jövő bizalom jól esik is, sokszorosan jól kell hogy essék az a bizalom innen, a hol mint szülővárosomban, mondhatom talán szívetem óta ismernek, a hol a nyilvánosság terén fokozatosan tett működésemet tudják és ismerik. Talán nem amitom magamat, ha azt hiszem, hogy ezen jobban nyilatkozott bizalomban, eddigi önzetlen hazafiai törekvésem elismerése van. (Élénk éljenzés.) Ebben rejlik a legszebb jutalom, a mit valaki polgártársaitól nyerhet. Mert tisztelt uraim, ha az elmúlt választások alatt nem voltam is szerencsés Önök előtt megjelenhetni és az akkor letelt 3 évi országgyűlés alatt tanúsított működéseimről számot adni, azt hiszem, hogy Önök, a kik folytonos figyelemmel kísérik e haza ügyeit, oly helyzetben levő emberről, mint én, a kinek tette és szava — helyzeténél fogva — a nyilvánosság tulajdonává válik, bizonyosan tudtak maguknak ítéletet csinálni, azt hiszem, talán helyesebb, mintha saját számain alapján akart volna itélni, mert bármennyire igyekezzék valaki igazságos lenni, majdnem lehetetlen, hogy önmaga iránt bizonyos részrehajlással ne viselkedjen, míg Önök ismerve tetteimet, szavaimat, egyuttal alkalmuk volt megismerkedni azóta a minden oldalról bírálat alá, a mely nemcsak nem mindig barátságos, de mondhatnám, talán ellenséges volt irányomban. — Itélhetlek tehát telettem és ha ítéletük reám nézve kedvező volt, az nekem legnagyobb öröömöm, boldogságom, büszkeségem. (Élénk éljenzés.)

Ilyen körülmények között az elmúlt 3 év eseményeiről, és az ez idő alatti működéseimről szólni talán nem is szükséges. En az ezen idő alatt személyemet illetőleg történetekre nézve beszédem további folyamában csak az az egy pontot fogom érinteni, a mely személyemre és helyzetemre nézve változást képez, jelesen azt, hogy míg ezelőtt a miniszterelnökség mellett a belügyi tárcát vezettem, ez idő szerint a pénzügyi tárcza vezetésével vagyok megbízva.

Igen jól tudják, hogy két év óta, de különösen egy év óta a törvényhozásban — míg együtt volt — a választási küzdelmek alatt, azután a sajátban akkor és most, a pénzügyi helyzet uralt minden vitát, minden eszmecserét. És midőn arról némelyeket szándékoztam ezuttal elmondani, mindenekelőtt tiltakozom az ellen, — és örülök, hogy e tekintetben találkozom t. szónokunk nézetével is, — mintha Magyarország helyzete pénzügyileg olyan válságos és kétségbeesett volna, mint a minőknek azt némelyek — megengedem jóhiszeműleg, de nem ritkán ellenkező politikai pártzölök szempontjából, esetelik. Tiltakozom az ellen, mintha a meglevő bajok egyedüli vagy legfőbb oka a kormányok céltalan, könyvelő gazdálkodása lett volna; tiltakozom az ellen, mintha ezen bajok 1875. óta súlyosbodtak volna. (Helyeslés.)

Tudom, hogy az egyszerű tiltakozás,

állítás, vagy tagadás egyes emberek előtt nem ér semmit és éppen ezért engedjék meg, hogy számain indokolása végett egy kicsit messzebb időre visszanyulva igyekezzem pár vonással eszetelni Magyarország helyzetét. (Halljuk! halljuk!)

Bátran hivatkozhatom rá, bárki hasonlítja össze Magyarország helyzetét kulturális, közigazgatási, igazságszolgáltatási, közlekedési és közgazdasági szempontból, azzal mi 1867-ben volt és azzal ami ma, nem fogja eltagadhatni az óriási haladást. (Élénk helyeslés.) Viszont nézzen vissza bárki elfogulatlanul, ha lát is országot, a mely nem oly gyorsan, ugyan mint mi, de helyzeténél fogva kényszerítve fokozatosan, gyorsabban haladt, vajjon képes volt-e ezt az ország régi állapotának erejével eszközölni? Egy sem, hanem mindenütt kölcsönözni nyulni, ezek miatt deficiteket előidézni, esetleg pedig egy időre a pénzügyi helyzetet megzavarni voltak kénytelenek. (Igaz! Ugy van!)

Ez azt hiszem ép oly történelmileg igazolt tény, valamint történelmileg igazolható, az is, hogy a hol egy ország polgáraiban tehát a nemzetben él a hazafiság s a hol elhatározott szándék van tovább élni, e bajok mindenütt találhatók. Igaz, szinte hallom is már, hogy erre azt mondhatják, hogy másutt is volt már ily eset, de ezt rendesen, amár ezt sem lehet egészen állítani, nagy és véres harcok előzték meg, mi pedig békében élünk. Igaz, hála Istennek, mi 1867. óta háborúban nem verekedtünk, a mi 1867. óta némi kis érdeme az azóta fennállott kormányának is van. (Halljuk! halljuk!) De vajjon nem öröklöttünk-e mi egy ellenséget, a mely nem kíván ugyan vért, de kíván munkát és pénzt, nem öröklöttünk-e százados elhanyagoltság folytán az országban minden téren észlelhető elmaradottságot. Ezen ellenséget kell leküzdeni, ha élni akartunk, ha azt akartuk, hogy a magyar állam, ugy amint azt az 1867-iki törvények felelevenítették, ne csak a papíron, de a világban is éljen. (Élénk helyeslés.) De midőn ezt mondom, nem mondom én azt, hogy a kormányok 1875 előtt és után egyben-másban nem tevédehettek. És ha t. uraim megengedik, melőzve az 1875-ig történeteket, a melyekre most is csak azért hivatkozom, nehogy valaki azt mondhasa, hogy az országnak el nem tagadható előmenetelét az 1875. óta fennálló kormány számára akarom elkobozni, most csak azt konstátálom, hogy ha a kormányok tevédek is és ha a kormány téves lépéseinek lehet, és mondjuk van is nagy belolvasa terheink szaporulatára, de-ficiáltunknak maig való fennállására és az ez által előállott zavarokra — hogy 1875. óta miben hibáztak a kormányok, erről beszédem további folyamában fogok szólni, ezek azokhoz képest, a mik helyesen és az ország érdekében történtek, egyeseknek igen elenyésző csekélyiséget képeznek. (Ugy van!) Én tehát mellőzhetem az 1875-ig lefolyt eseményekre való bővebb kitérést, már csak azért is, mert az újabb időben nem kis körökben szokás azt mondani, hogy Magyarország helyzete 1875. óta súlyosbult, hogy az állam helyzete súlyosodott minden téren, bizonyosan hallották ezt és olvasták Önök. Mondják, hogy ma deficitünk nagyobb 1875 óta, mint előbb volt, hogy pénzügyeink általános zavarba jutottak.

A mi az ország hanyatlását illeti, engedjék meg, hogy itt is ne szavakkal éljek, mert hisz szavakat találni könnyű, hanem néhány tényre mutassak. (Halljuk! Halljuk!) Nem hiszem t. polgártársaim, hogy bárki is tagadná, hogy épen 1875. óta sok történt a tekintetben, hogy a már számos irányban kiépített vasuti hálózatunk kiegészített és javított, részint némely pótlások, részint pedig az által, hogy az ország forgalmi viszonyaira fontos vonások az állam kormány kezében koncentrálódtak; részint meg az által, hogy az országban régen létezett, de kereskedelmi érdekeinkkel szemben mondhatni ellenségesen fennállott legnagyobb vasút, az akkor még osztrák, ma már osztrák-magyar vasuti társasággal egy, egy társaság, mint az állam érdekének megfelelő egyezség kötött. (Igaz! Ugy van!) Pedig nem hiszem, hogy valaki tagadhatná, hogy épen a kedvezőtlen állam-gazdasági viszonyok közt nagy fontosságú hogy a vasutak szolgálata ne az állam forgalmi viszonyai ellen, hanem azok érdekében intéztesse. (Ugy van!) Igaz, hogy ezen vasutaknak csaknem mindegyike nem csekély terhet ró a magyar államkincstárra, mert hiszen, ha vasutaink a befektetésnek azon kamatait, melyekbe e végteli kölcsönök korlátk, meghozni képesek lennének, s ha az állami garancia mellett épült vasutak önmagukat fenntartani és a tulajdonosaiknak biztosított kamatokat meghozni tudnák; akkor nem kellene ma deficitről beszélnünk. (Ugy van!) Azonban tudnánk-e kereskedelmi, közgazdasági és ipari érdekei, ha ezen vasutak vagy nem épültek volna, vagy pedig ezek a helyett, hogy az állam összes érdekeit szolgálnák, tisztán csak fiskális szempontokból kezeltetnének (Tetszés.)

En azt hiszem, hogy nem. (Élénk helyeslés.) Ép ezért e tekintetben, azt hiszem, tényekre hivatkozva egy nagy előhaladás konstátálható. (Ugy van!) Hisz a közművelődés terén mindenki tudhatja, hogy hány elemi iskolával van ma több, mint volt azelőtt; mindenki tudhatja, hogy középiskolánk ezen időben rendezettek törvényhozásilag; mindenki tudhatja, hogy az egyetem emelése érdekében is nem megvetendő előlépések történtek. Ezek pedig tények, melyek hanyatlásra nem mutatnak, de a melyek bizonyos anyagi áldozatok követelnek. (Ugy van!)

Az igazságügy terén igen sok és a lehetőség határai közt minél gyorsabban érvényesítendő, reform vár reánk. Egy pár téren igyekeztünk is törvényeink hiányait részint codexek teremtése, részint meg a meglevő törvényes intézkedéseknek, igaz nem átalakítása, de feldozgatása által pótolni. (Ugy van.) A visszaesést tehát, azt hiszem, itt konstátálni igen bajos volna. (Élénk helyeslés.)

A mi pedig a közigazgatást, a mely multannál fogva engem leginkább, s legközelebből érdekel, illeti: tudom, hogy sokaknak igen sok kifogása van ez ellen. (Halljuk! Halljuk!) Megengedem, hogy sokan igazuk van: de én mégis alig hiszem, hogy el ne ismerné bárki is, hogy a közigazgatási bizottságnak intézménye, még ha az élet bizonyos fogyatkozásokat tüntet is fel, közelebb hozta egymáshoz a közigazgatásnak eddig egymás mellett, de sokszor egymás ellen is dolgozó ágazatait; a mi által a közigazgatás javítása felé nagy lépést tettünk. (Ugy van!) A tisztviselők minősítéséről szóló törvény nézetem szerint közvetlen befolyásával, de sokkal nagyobb mértékben azzal, hogy a jövő közigazgatást készíti elő, a közigazgatásnak nem hanyatlására, hanem inkább előmenetelére vezet. (Igaz! Ugy van!)

Ezen időben történt a fővárosi rendőrségnek törvény alapján újja szervezése. En uraim! egy okból merem hinni, hogy ez legalább annyira, hogy sokat javítson, sikerült és ez az ok, a mi egyszersmind, azt hiszem bizonyított is, az, hogy míg azelőtt naponként a leglésebb panaszok márték fel a fővárosi rendőrség ellen, ma már ezek nagyon ritkává váltak. A fővárosi rendőrség tehát ma már azon az uton van, a mi nélkül jó rendőrség nem is képzelhető, hogy a polgárok tisztességes és becsületes részének nem ellenszenvével, hanem inkább, ha kell, támogatásával találkozik. (Helyeslés.)

A nélkül, hogy t. polgártársaim, részletekbe mennék, a közbiztonságra nézve csak azt jegyzem meg, hogy én azt hiszem senki sem vonja kétségbe, hogy ezen idő alatt az országos törvény alapján szervezett csendőrség ugy a személyi, mint a vagyoni biztonság szempontjából oly előrehaladó lépés volt, amelynek eredményei kétségbe vonhatlanul látszanak (Igaz! ugy van!)

De hát áll-e az, hogy az államgazdaságban hanyatlott. (Halljuk! Halljuk!) E téren t. polgártársaim én minden okoskodástól tartózkodva, csak azt kérdem, hogy — de tegye mindenki kezét szívére, — századok óta volt-e a magyar állam künn és benn annyira tisztelve, annyira elismerve, mint ma van? (Élénk tetszés.)

Erre azonban azt mondhatná valaki, hogy igen, de az állam polgárai, általában az ország összes lakossága elszegényedett, koldusbotra jutott. (Halljuk! Halljuk!)

Hát t. polgártársaim én is bizonyára ugy tudom, én is ugy érzem, mint bárki más, hogy a legújabb időben kivált bizonyos életmódú részesei polgártársainknak sok bajjal, sok nehézséggel kénytelenek megküzdeni. És midőn mondom, hogy ezt én is érzem, egyszersmind e helyen azt is kijelentem, hogy a kormány és a törvényhozásnak minden tőle függő meg kell tennie, hogy ezen bajokat nem mondom, hogy elenyésztesse, de legalább enyhítse. (Élénk helyeslés.) Még ha ezen bajok olyanok is, a melyek részint az átmeneti korszak természetéből, részint pedig abból származnak, hogy nálunk a különben annyira hasznos tevé közeledési eszközök nemcsak az európai, de a világversenyt is közelébb hozták és hogy újabb időben Európa legtöbb államában azon közgazdasági irány honol, melyt én is elvetőztetnek tartok, de a melynek megváltoztatása nélkül teljes orvoslást nem remélek és a melyt megváltoztatni egyes korányoknak, még ha erősebb is mint mi, nem lehet.

Ezekért azonban csak azok tehetők felelőssé, a kik a hatás eléréseért képesek egy igaz, vérlázító, de magán vállalkozó hibájából történt szerencsétlenségért a nyilvánosság előtt a kormányt, de különösen annak épen itt jelenlévő fejét tenni felelőssé. (Igaz! Ugy van!)

Ismétlem, hogy érzem és látom ezen bajokat. Tudom az e tekintetbeni kötelességet; de hogy bármely kormány is legyen ennek oka, ezt nem látom át. (helyeslés.) — Mert a kormányt vád csak akkor illeti, ha az minden lehető arra, hogy a baj enyhíthettség s mindent, a mit egyes kormány tehet, megtenni nem igyekszik. (Igaz!)

A mi magát az általános elszegényedést illeti, megjegyzem, hogy ez sem áll. (Igaz! ugy van!) És erre csak egy pozitív adatot hozok fel. (Halljuk! Halljuk!) Mindenké tudja, hogy főleg a fővárosban, de némely más városokban is 1884. óta az építkezések nagy mértékben folynak, a mi nek hatása a dolog természeténél fogva mindig az, hogy a házbéreket lejjebb szállítja s mégis 1884 óta a házbérek tiszta jövedelme 3.500.000 frral szaporodott. Ez pedig nemcsak annak a jele, hogy az ország polgárai egy részének tiszta jövedelme egyetlen forrásból ily összeggel szaporodott, de jele annak is, hogy azok, kik bérben szoktak lakni, legyenek bár mezőgazdák, iparosok vagy kereskedők, általánosságban, azóta nem szegényedtek el, mert különben a házbéreket felemelni tiszta lehetetlenség volna. (Ugy van!)

De tovább menve, nem áll, hogy a deficit ma nagyobb, mint volt 1875. előtt bármikor; erre nézve utalok egyszerűen egy a költségvetésekre, mint a zárszámadásokra. A mi pedig a pénzügyi helyzetnek általános romlását illeti (Halljuk! Halljuk!) én

azt gondolom, hogy egy ország pénzügyi helyzetének megítélésében irányadóul szolgál az is, hogy az állam szükségleteire, minél hitel mellett kénytelen hűsösönket felvenni. (Ugy van!) Azt sem szükséges talán bővebben fejtegetnem, hogy 1875. előtt, különösen az utolsó időkben, körülbelül nyolcz százalakra, rövid törlesztésre, s csak jelzálogra kaphatott a magyar állam kölcsönt. Ma azonban, mert a közbeszéd éveket megelőző, mind a mellett, hogy elismerem, hogy ez az utolsó évben valamivel romlott, őt és nyolcztized százalék mellett és nem kézi zálogra, hanem mint minden rendezett állam, járadékra kap kölcsönt. (Tetszés.)

(Vége köv.)

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, szeptember 23.

— **Udvari ebéd.** A király megérkezése után átváltózt, s este udvari ebéd volt, mely 7 órakor vette kezdetét. Az ebédnél többek között részt vettek: Tisza Kálmán, gr. Bánffy Miklós főpáhárnok mester, br. Jósika Sámuel főispán, br. Bánffy György orsz. képviselő, Albach Géza polgármester, Deák Pál főkapitány, Hegedűs Sándor és Sigmund Duszó orsz. képviselők. Horváth Gyula, gróf Bethlen Gábor, Horváth Mihály, br. Bánffy Dezső, br. Bánffy Zoltán, gr. Bethlen András, főispánok, Lónhárt Ferencz r. kath. püspök, Vancsa János gr. kath. érsek, Román Miron gr. keleti érsek, Szász Domokos ev. ref. püspök, Ferencz J. unit. püspök, Teutsch Gy. luth. superintendens stb. Ebéd után a felség czeret tartott, mely alkalommal a jelenlévők legnagyobb részével szívélyesen társalgott. Az ebéd két teremben volt kiszolgálva, egyik a palota sarok szobájában, a másik a törvényszék tárgyalási termében.

— **A király és a fogadtatás.** Fel-séges urunkat nem csak a maga nomében páratlan főuri bandérium festői látványa lepte meg, hanem az egész fogadtatás, s ugy Tisza Kálmán, mint többek előtt több ízben kifejezést adott legmagasabb megelégedésének.

— **A király és a főtéri templom.** Ő Felsége ebéd után a palota erkélyéről nézte a fényesen kivilágított házakat. Felűnt előtte különösen a magnezium fényvel kivilágított templom s a körülötte állók előtt élénk kifejezést is adott meglepetésének, s kérdést intézett egyik urhoz a templom építési idejére nézve, a megszólított ember azonban magyarországi lévén, e kérdésre nem tudott feleletet adni, holott, ha ő felsége esetleg tájékozottabb embert kérdezett volna meg, az felvilágosíthatta volna arról a történeti tényről, hogy e templom az, melyben a könyező Izabella királynétől Castaldo osztrák birodalomtól örökölt magyar koronát a Habsburg dynastia részére hivatalosan átvette.

— **Hódolati ajándékok.** Városunk két derék iparos hódolatként jelölt királyunknak két szép ajándéktárgyat fogunk ma átnyújtani. Az egyiket Ilyés József szűcs készítette s ez egy szőnye, melyen 5 évig dolgozott. A munka paratlan remek kiállítás. Mozaikszőru kockák alakjában van felülte összeállítva s képviselve van benne a hermelintől a tigrisig 47 állat. A második ajándék tárgyat egy pár magyar oszma képezi, melyet Ferenczi Ignác az a már annyiszor kitüntetett városi cipész készített e nemből feltűnő szép példány. Mindkét ajándéktárgy igazi királyi ajándéknak megfelel.

— **Figyelem a király iránt.** Polgármesterünknek egy helyes intézkedéséről kell megemlékeznünk. Ugyanis tudva azt, hogy a király korán szokott lefeküdni, nehogy bármikép zavarba legyen, elrendelte, hogy 9 órán tul a Bánffy palota előtti téren mindennemű közlekedés beszünttessen. Ennek következtében ez időponton tul a nagyközönség elől is elzáratott a palota előtti tér.

— **A főuri bandérium** tagjait Veres Ferencz, az első főnyékpészünk lefotografálta a legnemesebb özl, az E. M. K. E. jávára. Igazán kedves emlék lesz ez azért is, mert a királynapokra emlékeztet. Azért is mert az E. M. K. E.-nek jövedelmez. Veres Ferencz áldozatkészsége elismerésre s pártolásra érdemes.

— **Kalotaszegi varrottas** nagy-mennyiségbe készített kalotaszegi nép által a királylátogatás alkalmára. Egy körös-fői leány *Mihály* Kata meglepő eredeti hűség-gel gyönyörű tájviseletet állított össze, mely méltó a figyelemre. Mindezek *Tamási és Voith* főtéri üzletében vannak kiállítva. Melegen ajánljuk a *Gyarmathy Zsigán*s által annyi melegséggel és lelkesítéssel terjesztett és fölkarolt e hazai iparágot a közönség és a vendégek figyelmébe.

— **A Kolozsvári Athletikai club**ban a m. vásárhelyi versenyekre való nevezések, tekintettel az ünnepélyességekre, hétfőig, szeptember 26-ig este 8 óráig meghosszabbíthatik. E határidőt még nélkül lehet nevezni. A nevezések szokott módon a titkárhoz adandók be.

FELELŐS SZERKESZTŐ és LAPTULAJDONOS

BARTHA MIKLÓS,

H I R D E T É S E K.

Ő cs. és kir. apostoli királyi Felségének folyó hó 22-én
történendő ünnepélyes bevonulása alkalmával

ma, f. hó 23-án reggel 6 órakor jelent meg
a „Bevonulás” czimű

EMLEKLAP.

Ára 50 kr. Diszkiadás 80 kr.

Kapható

840. (4-x)

LEHMANN és BALDI

könyv- és papirkereskedésében (Hid-utca), valamint
minden nagyobb üzletben.

GAÁL és SCHRAMMER

kolozsvári kárpitosok,

Sétatér-utca 3. szám alatt.

Ajánljuk a n. é. helyi és vidéki közönségnek meg-
nagyobbitott és egész ujonnan berendezett

BUTOR-RAKTÁRUNKAT,

hol a nálunk készült és nagyválasztékú **asztalos butor** és
kárpitos munka készleten kívül elvállalunk mindennemű
megrendelés szerinti **kárpitos munkákat** és **egyes**
asztalos butor-darabok elkészítését, ugy minden-
nemű **kárpitos és asztalos butor-darabok** uji-
tását is a legjutányosabb árak mellett.

A n. é. közönség nagybecsű pártfogását kérve, maradunk

mely tisztelettel

812. (8-10)

GAÁL és SCHRAMMER.

KIRÁLY és CSÁSZÁR

NŐI- és FÉRFI DIVAT-SZÖVET RAKTÁRA
KOLOZSVÁRTT.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására adni,
miserint az őszi és téli idényre személyesen új bevásárlást
tettünk a legújabb bel- és külföldi divat-árúkból, melyek a kor
minden igényeinek megfelelően képesek:

RAKTÁRUNKBAN NAGY VÁLASZTÉKBAN KAPHATÓK:

Selyem kelmék u. m. Faille francaises, Sat. d. Lyon, Sat.
Merveleaux, Radame, Surah Levantine, Atlase, satb. fekete és min-
den színben. Ruhakelmék a legújabbak minden szín és minőségben.

Vásznak; rumburgi, hollandi, Creas, bétsiházi. — Chiffonok,
Asztalneműk, Matrazs, Paplan, Szőnyeg, Függöny, Mider, Kesztyű,
(Pirker Gustáv) és Férfi ruhakelmék. Mindennemű dísz- és bélé-
sek a legjutányosabb árakban.

A n. é. közönség eddig tapasztalt szives jó indulatát kö-
szönve, továbbra is becses pártfogását kérve, maradunk

kiváló tisztelettel:

816. (3-5)

KIRÁLY és CSÁSZÁR.

HOFER M. JÓZSEF

Ajánlja Julius hó 1-től

Özv. DOBÁL IZSÁKNÉ házához áthelyezett
tetemesen megnagyított és egész ujonnan berendezett

NŐI-DIVAT- és PIPERE-ÜZLETÉT

a nagyérdemű közönség becses pártfogásába.

Kiváló tisztelettel

HOFER M. JÓZSEF.
(Ezelőtt Szathmáry Elek háznál.)

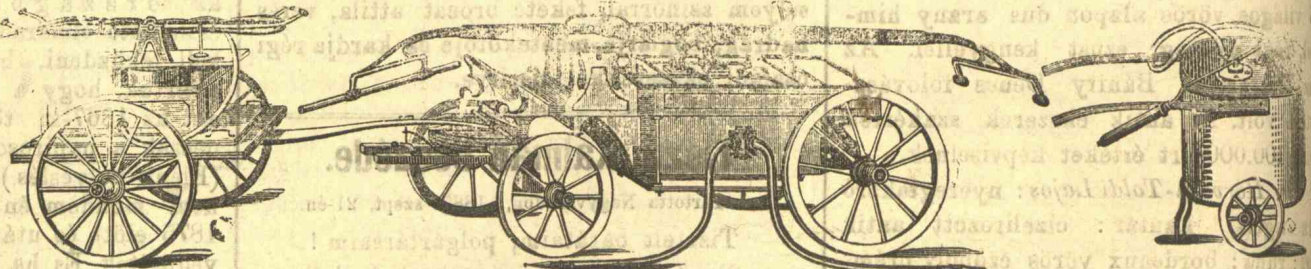
609. (18-x)

WALSER FERENCZ Ő cs. és kir. Fensége JÓZSEF főherczeg ur udvari szállítója,
ELSŐ MAGYAR GÉP- és TŰZOLTÓ-SZEREK GYÁR, HARANG- és ÉRCZÖNTŐDÉJÉ-
NEK ERDÉLYORSZÁGI FŐKTELEPE,
Kolozsvártt, belmonostor-utca 12. szám.

Ajánlja a legjobb szerkezetű,
kitűnő munkaképességgel bíró

tűzi fecskendőit

minden nagyságban, nagyobb vá-
rosoknak, kisebb községeknek,
valamint háztulajdonosoknak és
földbirtokosoknak.

Az 1858. év óta fennálló gyárnak készítményei eddigi világtárlatokon és országos kiállításokon a legna-
gyobb díjakkal kitüntetve.

Minden készítményeiért teljes jótállást vállal.

Ajánlja gyárainak korunk igényeinek megfelelően berendezett **víz-művi-osztályát**, mely minden e szakba vágó
munkálatok teljesítésére vállalkozik,

Vízvezetékeket,

egész birtokra, vagy városokra terjedő gőz, vízerő, járgány vagy kézhajtású gépekkel.

magán-vízvezetékeket,

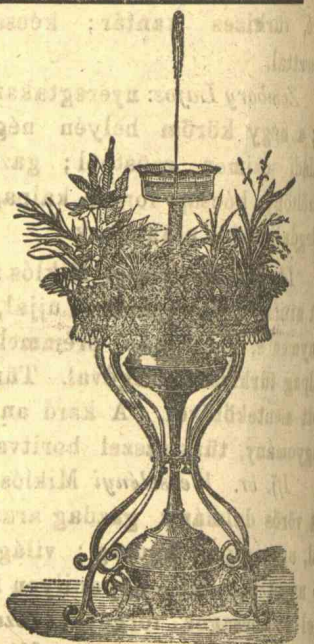
lakházak vízzel ellátására, konyha- és díszkertek öntözésére, gazdasági iparvállalatok, marhahatások, uszatók stb.

Fürdő-berendezések, egyszerűbben vagy díszesebben, u. m. **Szagmentes ürszékek**

teljes felszereléssel állíttatnak ki.

Képes árjegyzékek, nemkülönb a minden egyes esetre kidolgozandó részletes **költségtervezetek** díjmentesen szolgáltatnak.

A gyár készítményeiért teljes jótállást vállal.

A magas belügyminiszterium által engedélyezett

KOLOZSVÁRI

MAGÁN-GYÓGYINTÉZET.

Kolozsvártt már régen érezhető volt egy oly gyógyintézet hiánya, mely főleg a vidéki előkelőbb s vagyonosabb betegeknek, a szakszerű és pontos ápolás feltételei mel-
lett, kényelmi igényeit is kielégíteni tudja. Még érezhetőbbé vált e hiány egyetemünk felállítására óta. Ugyanis napról-napra fokozottabb mérvben tapasztalható, miszerint egyetemünk
jeles orvosainak a messze vidékekről is mind számosabban keresik fel az orvosi tanácsra és gyógykezelésre szorult betegeket. Hogy pedig az ily betegeknek már csak elhelyezése
is, de még inkább szakszerű és pontos ápolása — alkalmas gyógyintézet hiányában — mily nehézségekbe ütközik, köztudomású dolog.

Ez okból határoztam el magamat egy ily gyógyintézet felállítására és ezt a **Szentegyház-utca 14. sz. a. házában, mai napon meg is nyitottam.**

Az intézeti épület, mely szép tágas udvarral és kerttel is, kiválóan megfelel a célnak.

A belső berendezésnél, melyet **DUCHONY JÁNOS** elismert jó hírnevű kolozsvári kárpitos és butorraktáros kiváló izléssel és csinnal eszközölt, arra törekedtem,
hogy **ugy az egészségügyi követelmények, mint a kényelmi igények teljesen kielégíthessenek.**

A betegek szórakoztatása céljából több mint 100 darabból álló — magyar, német, francia és olasz nyelvű — könyvtár, valamint helybeli és budapesti hírlapok álla-
nak rendelkezésre.

Az étkeket **NAGY GÁBOR** helybeli első rangú restaurateur szállítja.

A specialiter szakszerű gyógykezelés eszközölhetése céljából az intézeti betegek kezelő orvosait **szabad tetszésük szerint válasszák** (s ez iránt — kívánatra — alólírt
igazgató készséggel ad felvilágosítást és tanácsot.

Az ápolási teendőket egyetemi tankórádon éveken át begyakorolt egyének végzik.

Az intézet oly módon van berendezve, hogy egészen külön szobák mellett olyanok is vannak, melyekben 2-3 beteg is elhelyezhető.

A betegek az intézetben lakás-, ételmezés-, gyógyápolás-, szobavilágítás-, szolgálat-, ágy- és fehérnemű-, valamint mindennemű szobabutorokkal és kellékekkel ellátottnak.

Bővebb felvilágosítást, levél vagy szóbeli uton, alólírt igazgató ad.

Kolozsvártt, 1887. május hó 10-én.

Dr. S. Pataky Leo,

gyógyintézeti igazgató-tulajdonos, volt egyet. tanársegéd, specialis bőrgyógyász és syphilidologus.

614. (36-x)